

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/6426,Seminarium-Spacerkiem-po-Warszawie-Oblicza-stolecznych-dzielnic-w-XX-w-Mokotow-i.html>
06.04.2026, 21:39

Seminarium „Spacerkiem po Warszawie. Oblicza stołecznych dzielnic w XX w.” - „Mokotów i jego historia” - Warszawa, 7 kwietnia 2011

Piąta edycja wykładów dla nauczycieli historii, języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie, studentów kierunków humanistycznych oraz uczniów wybierających tematy związane z kulturą i historią najnowszą do ustnej prezentacji maturalnej z języka polskiego. Proponujemy sześć spotkań w cyklu miesięcznym, prezentujących historię warszawskich dzielnic w XX wieku. Każdy z wykładów rozpocznie krótkie wprowadzenie historyczne, dotyczące topografii dzielnicy oraz zarysu dziejów do 1939. Zostanie nakreślona charakterystyka infrastruktury miejskiej, urbanistyki i specyfika zabudowy danej dzielnicy z wyróżnieniem tych obiektów, które decydowały o jej charakterze, np. osiedli spółdzielczych na Żoliborzu i Ochocie, domów robotniczych na Woli czy Pradze, luksusowych kamienic na Mokotowie czy ogromnych gmachów rządowych i publicznych, rozrzuconych wokół zbyt gęsto zabudowanego Śródmieścia. W części trzeciej zostanie podsumowana skala zniszczeń wojennych i ich wpływ na powojenny kształt dzielnicy. Część czwarta będzie poświęcona procesowi odbudowy, część piąta – rozbudowy i ewolucji przestrzennej po lata 80., ze szczególnym podkreśleniem dokonań urbanistyki megaosiedli i opisem ich stylistycznego charakteru. A wszystko to na tle historycznym, społecznym i ideologicznym. Udział w seminarium – jako forma doskonalenia zawodowego – zostanie potwierdzony pisemnie.

7 kwietnia 2011 r. w Centrum Edukacyjnym IPN Przystanek Historia im. Janusza Kurtyki w Warszawie odbyło się spotkanie na temat Mokotowa.

Mokotów i jego historia

I. Mokotów w czasach Izabelli Lubomirskiej (XVIII wiek): założenie pałacowo-ogrodowe, wieś, dobra Sielce.

II. Parcelacja Mokotowa w XIX i na początku XX wieku – początki urbanizacji: Sielce, Mokotów Szustrów i Narbuttów, Wierzbno, Henryków, Szopy, Ksawerów, ul. Nowoaleksandrowska (Puławska).

III. Mokotów w okresie międzywojennym: rozwój urbanistyczny, Trasa N-S, kolonie willowe, osiedla mieszkaniowe, budownictwo czynszowe, infrastruktura miejska.

IV. Zniszczenia Mokotowa podczas II wojny światowej.

V. Mokotów powojenny: zmiany granic dzielnicy, planowanie i rozwój urbanistyczny, osiedla mieszkaniowe lat 1947–1955 (WSM Mokotów, Raławicka, Sielce, Wierzbno – faza I, Ksawerów), osiedla lat 1956–1980 (Wierzbno – faza II, Batorego, Czerniakowska Wschodnia, Dolna, Domaniewska, Ksawerów, Pod Skocznią, Sadyba – Bernardyńska, Belwederska, Skarpa, Woronicza), budownictwo prywatne.

VI. Najważniejsze przemiany po 1989 r.

Kolejne spotkanie: Praga (maj 2011)

Wykład:

Jarosław Zieliński, historyk architektury i jeden z najbardziej cenionych współczesnych warsawianistów, autor m.in. wielotomowego „Atlasu dawnej architektury ulic i placów Warszawy”, albumu „Warszawa zburzona i odbudowana”, monografii „Realizm socjalistyczny w Warszawie. Urbanistyka i architektura”, przewodników historycznych po stołecznych dzielnicach, a także szeregu artykułów dotyczących historii i dziedzictwa Warszawy, publikowanych m.in. na łamach „Stolicy” i „Spotkań z Zabytkami”.

Koordinator projektu:

Sławomir Stępień, tel. (0-22)860-70-50, slawomir.stepien@ipn.gov.pl

O dokładnych terminach spotkań będziemy informować na stronie www.ipn.gov.pl pod hasłem „zapowiedzi” oraz drogą mailową.

ZAJĘCIA SĄ BEZPŁATNE!!!